

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Nicolae Ursachi,
reprezentat de avocatul Mariana Spînu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Ursachi
împotriva lui Ion Milișteanu cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat
prin contravenție,

împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți,

(Dosarul nr. 2ra-121/24

Nr. PIGD 2-22127177-01-2ra-30012024)

Temeiurile inadmisibilității recursului. Consecințele depunerii recursului cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434 al Codului de procedură civilă.
--

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (Sv. Ghercavii)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

08 octombrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Nicolae Ursachi, reprezentat de avocatul Mariana Spînu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din
Oxana Parfeni, *Președinte*,
Gheorghe Stratulat
Ion Munteanu, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 29 august 2022 Nicolae Ursachi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Milișteanu cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a relatat că, prin procesul-verbal de constatare a contravenției întocmit la 16 aprilie 2021 de către agentul constator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, s-a reținut că, la 19 aprilie 2020, în jurul orei 18:30, Ion Milișteanu, aflându-se pe adresa mun. *****, str. *****, nr. ***, ar fi sustras un lacăt metalic de la poarta de acces în curte, cauzându-i un prejudiciu material în valoare de 55 de lei.

3. Astfel, prin decizia agentului constator, pârâtul a fost sancționat pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 105 Cod contravențional, fiindu-i stabilită amendă în mărime de 30 u.c., echivalentul a 1500 de lei.

4. Prin hotărârea din 11 aprilie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, menținută prin decizia din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a încetat procesul contravențional pornit în privința lui Ion Milișteanu în baza art. 105 Cod Contravențional, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere contravențională. Totodată, instanța de fond a constatat pe deplin vinovăția imputată lui Ion Milișteanu în săvârșirea contravenției de care acesta a fost sancționat.

5. Subsecvent, în vederea justificării prezentei cereri, reclamantul a notat că la 19 aprilie 2020, la domiciliul său, situat pe același teren cu locuința Lidiei Chisiliov — persoană aflată în concubinaj cu pârâtul Ion Milișteanu —, aceștia aveau acces în curtea comună și foloseau poarta mare a acestuia.

6. Potrivit explicațiilor reclamantului, curtea comună dispune de două porți distincte, iar poarta mare, de la care a fost sustras lacătul, nu constituie obiect al servituții, fiind proprietate privată a sa. Poarta respectivă a fost încuiată cu lacăt de către el, întrucât pe terenul grevat de servitute, vecina Lidia Chisiliov și concubinul acesteia, Ion Milișteanu, obișnuiau să intre cu automobilul lor prin poarta mare, fapt care ar fi cauzat deteriorarea bunului imobil aflat în proprietatea lui și a soției sale.

7. Astfel, din considerentul că la 19 aprilie 2020, nu a permis ca poarta să fie descuiată, pârâtul samavolnic a stricat lacătul de la poartă.

8. Reclamantul a susținut că, prin acțiunile pârâtului, i-a fost cauzat un prejudiciu moral, întrucât a resimțit un șoc în momentul în care, în prezența sa, o persoană terță a săvârșit o contravenție, manifestând convingerea că nu va fi sancționată. În opinia reclamantului, acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul moral ar reprezenta o formă de protecție oferită de lege și, totodată, o compensație justă pentru suferința psihică provocată de comportamentul ilicit al pârâtului.

9. Astfel, întemeindu-și acțiunea pe dispozițiile prevederilor art. 19 din Codul civil, art. 45 al Codului contravențional, Nicolae Ursachi a solicitat încasarea din contul lui Ion Milișteanu a sumei de 15000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin contravenție.

10. Prin hotărârea din 20 aprilie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Ursachi.

S-a încasat de la Ion Milișteanu în beneficiul lui Nicolae Ursachi prejudiciul moral cauzat prin contravenție în mărime de 1 000 de lei. În rest, acțiunea s-a respins.

11. La 26 aprilie 2023, Ion Milișteanu, reprezentat de avocatul Rodica Cojocar a depus apel nemotivat, iar la 16 iunie 2023 a prezentat cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 20 aprilie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii înaintate de Nicolae Ursachi.

12. La 15 mai 2023, Nicolae Ursachi a depus apel nemotivat, iar la 19 iunie 2023 a prezentat cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 20 aprilie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

13. Prin decizia din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea de apel declarată de Nicolae Ursachi.

S-a admis apelul declarat de Ion Milișteanu.

S-a casat integral hotărârea din 20 aprilie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins acțiunea înaintată de Nicolae Ursachi împotriva lui Ion Milișteanu privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin contravenție.

14. Pentru a decide astfel, instanța de apel verificând și analizând legalitatea hotărârii judecătorești enunțate, prin prisma circumstanțelor cauzei și cadrului normativ aplicabil speței, a constatat că în prezenta cauză nu sunt întrunite condițiile răspunderii civile delictuale pentru acordarea despăgubirilor morale, deoarece fapta comisă de pârâtul Ion Milișteanu (sustragerea unui lacăt în valoare de 55 lei) a adus atingere doar dreptului patrimonial al reclamantului, iar nu drepturilor sale personale nepatrimoniale (cum ar fi onoarea, demnitatea, reputația, sănătatea sau integritatea fizică).

15. De altfel, instanța de apel a stabilit că reclamantul nu a prezentat probe concludente și pertinente care să dovedească existența unui prejudiciu moral concret, respectiv suferințe psihice sau fizice cauzate de fapta ilicită, și nici legătura de cauzalitate dintre acțiunile contravenționale ale pârâtului și vreo atingere adusă drepturilor sale nepatrimoniale.

16. Instanța de apel a subliniat că, potrivit art. 2036 și art. 2037 din Codul civil, prejudiciul moral se compensează numai în cazul în care a fost cauzat prin fapte ce lezează drepturile personale nepatrimoniale, iar în speță, o asemenea lezare nu a fost demonstrată. Totodată, simpla atragere la răspundere contravențională a pârâtului a constituit deja o satisfacție morală pentru reclamant, astfel încât nu se justifică acordarea unei compensații bănești suplimentare.

17. În consecință, instanța de apel a reținut că instanța de fond a aplicat greșit normele de drept material, întrucât a acordat despăgubiri morale fără existența condițiilor legale prevăzute de art. 1998, art. 2036 și art. 2037 Cod civil, coroborate cu art. 118 Cod de procedură civilă privind sarcina probei.

18. La 30 ianuarie 2024, Nicolae Ursachi, reprezentat de avocatul Mariana Spînu a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi decizii de admitere integrală a cererii sale de chemare în judecată, sau remiterea cauzei spre rejudecare în alt complet de judecată.

19. Nicolae Ursachi, reprezentat de avocatul Mariana Spînu a susținut că a depus în termen recursul, deoarece copia deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți a recepționat-o reprezentantul său la 30 noiembrie 2023.

20. În motivarea recursului, recurentul a invocat că, deși instanța de apel a stabilit că Ion Milișteanu a fost recunoscut vinovat în baza deciziei Agentului constatator din 16 aprilie 2021, nu a demonstrat necesitatea încasării prejudiciului moral.

21. Aici, relevând dispozițiile art. 432 alin.(2) lit. c) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) în coroborare cu art. 45 alin.(1) din Codul contravențional și art.19, 20 ale Codului civil, recurentul a opinat că la emiterea deciziei contestate, instanța ierarhic inferioară, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

22. Or, având în vedere că fapta contravențională săvârșită de Ion Milișteanu, prevăzută de art. 105 din Codul contravențional, constând în sustragerea în proporții mici din avutul proprietarului, a fost constatată în mod cert, se impune concluzia că prin acțiunile ilicite ale acestuia, lui i-au fost cauzate suferințe de ordin moral, manifestate prin stres și tulburare psihică, mai ales că incidentul s-a produs în propria sa gospodărie, în prezența mai multor persoane, afectându-i demnitatea și echilibrul emoțional.

23. Respectiv, odată ce prejudiciul este suferit din cauza unei fapte recunoscute de lege ca fiind de natură să atragă repararea prejudiciului moral,

acesta urmează a fi încasat de la persoana vinovată, concluzie confirmată și de jurisprudența în cauza *Ursachi Nicolae vs. Calinin Lidia*, care se impune a fi avută în vedere în prezenta speță.

24. În continuare, recurentul a invocat dispozițiile art. 432 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a menționat că hotărârea pronunțată de instanța de apel contravine jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, inclusiv hotărârilor similare pronunțate anterior, motiv pentru care recursul urmează a fi admis integral. Totodată, făcând trimitere la prevederile art. 2036 alin. (1) și (2) și ale art. 2037 din Codul civil, recurentul a susținut că instanța de apel nu a examinat corespunzător circumstanțele cauzei contravenționale care au determinat producerea prejudiciului moral, omițând să ia în considerare faptul că la 19 aprilie 2020 incidentul s-a produs la domiciliul său, situat pe același teren cu locuința cetățenei Lilia Chisiliov, concubina pârâtului Ion Milișteanu, care împreună cu acesta avea acces în ograda comună. În acest context, a subliniat că terenul respectiv dispune de două porți distincte, iar poarta mare, de la care a fost sustras lacătul, nu face obiectul unui drept de servitute, fiind proprietatea privată a lui. Lacătul fusese achiziționat și montat de el pentru a limita accesul pârâtului și al concubinei sale, care intrau frecvent pe terenul respectiv cu automobilul, fapt ce a cauzat deteriorarea imobilului ce aparține cu drept de proprietate lui și soției sale. Astfel, din considerentul că, în ziua de 19 aprilie 2020 nu a permis ca poarta cea mare să fie descuiată, pârâtul/ intimat s-a revoltat, și samavolnic a stricat lacătul cu care era încuiată poarta și a deschis-o.

25. Prin urmare, acțiunile pârâtului i-au provocat un puternic șoc emoțional, întrucât fapta contravențională a fost săvârșită chiar în prezența proprietarului, în mod sfidător, cu convingerea că nu va fi tras la răspundere. Totodată, Nicolae Ursachi a prezentat în instanță certificatul medical care confirmă că, în urma incidentului și a stării de stres generate, având în vedere vârsta sa înaintată, s-au produs complicații ce au necesitat intervenție medicală. În aceste condiții, decizia Curții de Apel este neîntemeiată, întrucât instanța nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele esențiale pentru soluționarea justă a cauzei, a interpretat eronat dispozițiile legale aplicabile, iar concluziile sale contravin probelor administrate, aspecte care constituie temei pentru casarea integrală a hotărârii atacate.

26. Prin referința depusă la 16 mai 2024, Ion Milișteanu, reprezentat de avocatul Rodica Cojocar a solicitat respingerea recursului depus de Nicolae Ursachi, reprezentat de avocatul Mariana Spînu împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

27. Art. XI alin. (1), (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„ (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023.

(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

28. În această consecvență, admisibilitatea recursului declarat de Nicolae Ursachi, reprezentat de avocatul Mariana Spînu împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, va fi examinată prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

Astfel, la momentul depunerii și examinării admisibilității prezentului recurs, prevederile legale relevante aveau următorul conținut:

29. Art. 48 alin. (1) și (2) al Legii nr. 124 din 19 mai 2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere:

„ (1) Dacă semnatarul sau creatorul sigiliului electronic și destinatarul documentului electronic nu au convenit altfel, moment al expedierii documentului electronic se consideră momentul intrării acestuia în sistemul informațional care nu este controlat de către semnatar sau creatorul sigiliului electronic ori de către intermediarul în circulația electronică a documentelor care expediază documentul electronic în numele semnatarului sau al creatorului sigiliului electronic.

(2) Dacă semnatarul sau creatorul sigiliului electronic și destinatarul documentului electronic nu au convenit altfel, momentul recepționării documentului electronic se consideră momentul intrării acestuia în sistemul informațional indicat de destinatar. În cazul în care destinatarul documentului electronic nu a indicat sistemul informațional respectiv, documentul electronic se consideră recepționat din momentul intrării acestuia în sistemul informațional al destinatarului, iar în cazul în care destinatarul nu dispune de un asemenea sistem – din momentul extragerii de către destinatar a documentului electronic din sistemul informațional prin care a fost transmis.”

30. Art.22 alin. (1), (3), (4) lit.c) și alin. (5) al Codului civil:

„(1) Se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic.

(3) Notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întârziat.

(4) Notificarea se consideră ajunsă la destinatar:

c) în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar; sau

(5) Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin. (4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi.”

31. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

32. Art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

33. Art. 75 alin.(4) din Codul de procedură civilă:

„(4) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.”

34. Art.100 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

35. Art. 105 alin. (5) din Codul de procedură, prevede că:

„(5) Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmînează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmînează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmînează în același mod unui alt angajat, considerîndu-se recepționată de organizație. Dacă părțile și alți participanți la proces sînt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturînd orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.”

36. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

37. Art. 111 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

38. Art. 112 alin. (3) din Codul de procedură:

„(3) Actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.”

39. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

40. Art. 431 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.”

41. Art. 433 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.”

42. Art. 434 alin.(1) – (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

43. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

44. Art. 1 alin.(1) al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002:

„(1) Profesia de avocat este exercitată de persoane calificate și abilitate, conform legii, să pledeze și să acționeze în numele clienților lor, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții lor.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

45. Din interpretarea corectă a prevederilor art. 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

46. Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (cauzele Nicolae Popa versus România, 09 decembrie 2014, parag. 16, Tence versus Slovenia, 31 mai 2016, parag.31). Mai mult, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității

juridice (cauzele Ponomaryov versus Ucraina, 03 aprilie 2008, parag. 41, Ustimenko versus Ucraina, 20 octombrie 2015, parag. 47).

47. Cu toate acestea, pentru a evita un formalism excesiv, instanțele de judecată trebuie să țină cont de personalitatea celui ce contestă și dacă persoana interesată a fost reprezentată de o persoană cu studii în domeniul juridic sau de un avocat pe parcursul procedurilor judiciare.

48. Conform procesului-verbal al ședinței de judecată stabilită pentru 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, recurentul Nicolae Ursachi a beneficiat de serviciile avocatului, Mariana Spînu, care a participat alături de însuși Nicolae Ursachi în ședința de judecată a instanței ierarhic inferioare.

49. Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 10 octombrie 2023 și expedită, în corespundere cu dispozițiile art.100 alin.(1) și art. 105 alin. (5) din Codul de procedură civilă, reprezentantului recurentului, avocatului Mariana Spînu, prin e-mail, la 24 noiembrie 2023, iar lui Nicolae Ursachi, prin intermediul oficiului poștal la 27 noiembrie 2023, fapte confirmate prin extrasul din poșta electronică și scrisoarea de expediere a actului judecătoresc, anexate la dosar (f.d.128-129).

50. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, în speță, prin prisma prevederilor art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură de 2 luni instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de declarare a recursului și-a început curgerea din ziua imediat următoare datei notificării avocatului a actului judecătoresc de dispoziție, respectiv – 25 noiembrie 2023 și a expirat la data de 25 ianuarie 2024.

51. Astfel, în sensul art.112 din Codul de procedură civilă în coroborare cu art. 48 alin. (1) și (2) al Legii nr. 124 din 19 mai 2022 privind identificarea electronica și serviciile de încredere și art.22 alin. (1), (3), (4) lit.c) și alin. (5) al Codului civil, Nicolae Ursachi, reprezentat de avocatul Mariana Spînu, urma să prezinte recursul, până la 25 ianuarie 2024, inclusiv, deoarece decizia din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți a recepționat-o, prin intermediul poștei electronice la 24 noiembrie 2023, însă a depus cererea de recurs împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, la 30 ianuarie 2024, adică după expirarea termenului stabilit de lege, mult prea târziu.

52. La argumentul recurentului precum că recursul a fost declarat în termen, întrucât a recepționat decizia din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți la 30 noiembrie 2023, instanța de recurs menționează că confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde

informații cu privire la aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

53. Prin urmare, în lipsa acestor mențiuni, de rând cu anexarea extrasului de pe portalul poștei electronice a instanței de apel, se atestă faptul că reprezentantului recurentului, avocatului Mariana Spînu i-a fost notificată decizia din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin e-mail, la 24 noiembrie 2023, iar această modalitate de notificare a actului judecătoresc emis, se încadrează în rigorile art. 100 alin.(1), art. 105 alin.(5) al Codului de procedură civilă în coroborare cu art. 48 alin. (1) și (2) al Legii nr. 124 din 19 mai 2022 privind identificarea electronica și serviciile de încredere și art.22 alin. (1), (3), (4) lit.c) și alin. (5) al Codului civil.

54. Instanța de recurs reliefează că, în corespundere cu art.56 alin. (3) și art. 61 alin. (1), art. 110, 113 din Codul de procedură civilă, participanții la proces, cunoscând dispozițiile legale și actele emise de instanțele judecătorești, au obligația de a se conforma acestora și de a-și exercita drepturile procedurale cu diligență și bună-credință.

55. Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

56. Contrar acestor prevederi legale, Nicolae Ursachi și reprezentantul său, avocatul Mariana Spînu, nu au depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termenul prevăzut de lege.

57. Subsidiar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează prevederile art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.

58. Pe de altă parte, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 CEDO.

59. Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

60. În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

61. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Nicolae Ursachi, reprezentat de avocatul Mariana Spînu.

62. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 433 lit.b) din Codul de procedură civilă, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Consideră inadmisibil recursul declarat de Nicolae Ursachi, reprezentat de avocatul Mariana Spînu împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Oxana Parfeni

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu